



Raadsvergadering	31 oktober 2017
Volgnummer	98-2017
Onderwerp	Verslaggever van de Raad
Programmanummer	1 Bestuur en dienstverlening
Registratienummer	2017-33830
Organisatieonderdeel	Raadsgriffie
Behandelend ambtenaar	D Jutten Telefoonnummer: 06 27 85 04 66 danny.jutten@maastricht.nl
Bijlagen	Ter info – Redactiestatuut RTV Maastricht

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

In 2017 is veel gesproken over de communicatiestrategie van de gemeenteraad Maastricht. Halverwege het jaar werd duidelijk dat de voorkeur van de raad uitgaat naar het stimuleren van meer redactionele verslaggeving van datgene de raad doet. Echter neemt de journalistieke aandacht voor gemeenteraadswerk af. Dit is niet uniek voor Maastricht. Een mogelijke oplossing is het faciliteren van een eigen 'Verslaggever van de Raad': een journalist wiens taak en specialisme het is om verslag te leggen van raadsvergaderingen en dossiers. Naar aanleiding van een werkbijeenkomst in juni 2017 en een raadsronde op 5 september 2017, is een voorstel uitgewerkt in samenwerking met RTV Maastricht. Dit voorstel houdt in dat RTV Maastricht een verslaggever of verslaggevers aanstelt (0.6FTE) wiens taak het wordt om verslag te doen van de activiteiten van de gemeenteraad van Maastricht en burgers meer te informeren over dossiers en lokale politiek. De kosten voor de organisatie van het aanstellen van deze verslaggever(s) worden door de gemeenteraad gedragen. Er is sprake van een pilot van een jaar, waarna zal worden geëvalueerd.

Beslispunten

1. Voor een pilot van één jaar opdracht te verlenen aan RTV Maastricht om invulling te geven aan het concept Verslaggever van de Raad.



2. Aanvullend maximaal €10.000 euro beschikbaar te stellen om in 2018 het bereik en de bekendheid van de Verslaggever van de Raad te vergroten.
3. De Verslaggever van de Raad te financieren ten laste van het communicatiebudget en een gedeelte van het werkbudget van de raad.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context

In het voorjaar van 2016 kwam vanuit het presidium van de gemeenteraad de opdracht om te werken aan een communicatiestrategie voor de raad. Het doel van de opdracht was de raad beter in beeld brengen bij de inwoners van Maastricht en hen meer te betrekken bij het democratisch proces. Dit mede naar aanleiding van de nieuwe werkwijze van de raad. Sinds die tijd is er veel gebeurd. Een eerste concept communicatieplan werd eind 2016 en begin 2017 besproken in de raad en maakte bij raadsleden veel los: ideeën, vragen, opmerkingen en spontane brainstormsessies. Hoewel het oorspronkelijke concept werd teruggetrokken is in mei 2017 een voorstel aangenomen voor de inzet van de meest breed gedragen instrumenten uit het plan. Het gaat met name om een betere informatievoorziening naar burgers via de website en social media. Dit als voorloper op een fundamentele discussie over de communicatiestrategie van de raad: wat wil de raad nu echt communiceren en hoe gaan we dat doen?

De discussie met woordvoerders en professionals uit het vakgebied vond plaats in juni 2017. Hieruit kwam naar voren dat de volgende stap voor de communicatie van de gemeenteraad meer inhoudelijk en redactioneel moet zijn: meer pers aandacht. Wordvoerders zijn van mening dat de aandacht van de pers voor de lokale politiek vaak onvoldoende is. Dit is niet uniek voor Maastricht. Overal in Nederland worstelen gemeenteraden met het feit dat er steeds minder aandacht is voor hun rol en taak. Het idee voor een eigen Verslaggever van de Raad werd geopperd. Op verzoek van het Presidium ging de griffie hiermee aan de slag en deed drie voorstellen aan de raad in de vorm van een startdocument dat op 5 september 2017 met de raad werd besproken. Naar aanleiding hiervan werd duidelijk de voorkeur uitgesproken voor één variant in samenwerking met RTV Maastricht. Deze variant is in dit voorstel nader uitgewerkt.

2. Gewenste Situatie

Lokale omroepen hebben de taak om verslag te doen van thema's die spelen in de stad. Zij zijn daarbij gedwongen om keuzes te maken over de manier waarop zij een vaak beperkt budget



inzetten. Dit heeft als resultaat dat zij niet altijd de mensen of middelen hebben om aandacht te besteden aan alle onderwerpen in de stad, ook al zouden ze dit wel graag doen. Vaste rubrieken die regelmatig aandacht krijgen zijn bijvoorbeeld sport, economie en cultuur. Het is de ambitie van woordvoerders van de raad dat lokale politiek/gemeenteraad ook een vast thema wordt dat periodiek terugkeert in het lokale nieuws. Hier moeten journalisten op worden ingezet. De gemeenteraad kan, gezien het maatschappelijke belang van het juist informeren van burgers over de lokale democratie, budget beschikbaar stellen ten behoeve van deze verslaggever(s).

3. Argumenten en uitvoering

Door RTV Maastricht opdracht te verlenen om invulling te geven aan het concept van de Verslaggever van de Raad, worden afspraken gemaakt over de aandacht die zij besteden aan lokale politiek en in het bijzonder de gemeenteraad. Dit betekent niet dat de gemeenteraad zelf kan bepalen wat er precies over hen wordt gezegd, welke dossiers bestudeerd worden of wie er wordt geïnterviewd. Dit zou in strijd zijn met het redactiestatuut van RTV Maastricht (waarin redactionele vrijheid en integriteit centraal staat; dit geldt voor vrijwel alle persorganisaties).

Wat het wel inhoudt is dat de gemeenteraad budget beschikbaar stelt om de onkosten van het vrijspelen van een verslaggever voor lokale politiek te bekostigen. Hier staat tegenover dat deze verslaggever ook daadwerkelijke zijn of haar tijd besteedt aan het verslag doen van de lokale politiek. Onderstaande paragrafen beschrijven welke afspraken worden gemaakt met RTV Maastricht.

De Verslaggever van de Raad

Hoewel er gesproken wordt van 'De' Verslaggever van de Raad, zal dit waarschijnlijk twee personen betreffen (in totaal 0,6 FTE). Dit zorgt voor enige flexibiliteit in de planning, maakt het bijwonen van parallelle sessies waar nodig mogelijk en zorgt voor voldoende capaciteit bij vakantie of ziekte. Het betreft professionals in dienst van RTV Maastricht en geen vrijwilligers. Om dit te garanderen vallen de kosten iets hoger uit dan voorheen gecommuniceerd bij het startdocument (zie 5: Financiën).

Het profiel voor de werving of invulling van de taak is samen met RTV Maastricht in concept opgesteld en kan nog worden aangepast in samenspraak met de raad. Het voorstel luidt: *Een jonge, professionele journalist met affiniteit met lokale politiek en Maastricht. Hij/zij draagt bij aan het begrijpen van de stedelijke problematiek en geeft inzicht in het besluitvormingsproces van de gemeenteraad.*



De verslaggever gaat geen dienstverband aan met de gemeente Maastricht. RTV Maastricht is verantwoordelijk voor het dienstverband van de verslaggever, zowel HR-technisch als inhoudelijk. Er is geen sprake van een direct contract of overeenkomst tussen de gemeente Maastricht en de individuele verslaggever(s) van de raad. Alle overeenkomsten en afspraken die vanuit de gemeenteraad worden gemaakt zijn met RTV Maastricht als organisatie, niet de verslaggever(s) zelf.

De verslaggever neemt geen rechtstreekse opdrachten aan van raadsleden, de griffie of de gemeente Maastricht, buiten de afspraken die in dit raadsvoorstel zijn beschreven. In plaats daarvan vormt hij of zij onderdeel van de redactie van RTV Maastricht op dezelfde manier als dat andere verslaggevers dat doen, waar zij in gezamenlijkheid bepalen welke dossiers, onderwerpen of interviews op dat moment relevant zijn voor inwoners van de stad.

De griffie is aanspreekpunt voor zowel de raad als voor RTV Maastricht betreffende de verslaggever. Daar waar nodig betreft de griffie uiteraard de gemeenteraad, bijvoorbeeld bij de e na een jaar of bij twijfels over het nakomen van afspraken.

Activiteiten van de Verslaggever van de Raad

Hoewel de inhoud van de redactionele content van de verslaggever vrij is, maken wij afspraken met RTV Maastricht over de manier waarop de verslaggever te werk gaat en wat de raad mag verwachten van hem of haar:

Raadsavonden

De verslaggever is in principe aanwezig bij raadsavonden. Over iedere raadsavond wordt middels een videorapportage verslag gedaan van de actuele thema's en ontwikkelingen. Deze rapportage wordt uitgezonden op RTV Maastricht. Gedeeltes uit de videorapportage worden voorzien van ondertiteling en geplaatst op Facebook. Deze korte clips kunnen vervolgens gedeeld worden door raadsleden, collegeleden of de gemeente om meer bereik te genereren.

Interviews

Tijdens de raadsavonden spreekt de verslaggever met raadsleden om zich te informeren en om interviews af te nemen. Na een gepubliceerde videorapportage kunnen raadsleden later worden benaderd voor een diepte interview voor de camera of een radiointerview (bijvoorbeeld bij het RTV radioprogramma *Het Beleg*).



Dossiers

Naast de reguliere rapportages zal de verslaggever zich verdiepen in politieke kwesties en dossiers en dit op een manier presenteren die informatief is voor inwoners van Maastricht. Denk daarbij aan videoseries in aanloop naar een belangrijk besluit of gebeurtenis (zoals destijds een serie informatieve videoclips over Tihange), een terugblik op belangrijke politieke ontwikkelingen en besluiten of een achtergrondverhaal bij een belangrijk dossier.

Kanalen van de Verslaggever van de Raad

De activiteiten van de verslaggever worden initieel via de volgende kanalen gepubliceerd en verspreid:

Televisie

RTV Maastricht presenteert een nieuw TV-programma waarin de lokale politiek centraal staat. In de weken waarin de raad bijeen komt wordt een nieuwe aflevering geproduceerd. In het programma wordt verslag gedaan van lokale politieke actualiteiten. De naam van het programma wordt nog bepaald.

Website RTV Maastricht

Afleveringen van het bovengenoemde programma zijn ook online te bekijken via de website van RTV Maastricht.

Facebook/Social Media

RTV Maastricht publiceert korte clips van interviews en raadsavonden op Facebook en voorziet deze van ondertiteling (zodat ze ook zonder geluid zijn te bekijken, bijvoorbeeld op een mobiele telefoon). Daar waar RTV Maastricht actief is (of wordt) op andere social media kanalen, zullen producties van de Verslaggever van de Raad ook daar aandacht krijgen.

Thuis op Maastricht

Rapportages van de verslaggever kunnen worden doorgeplaatst op de website van de gemeente over wonen en leven in Maastricht: *Thuis in Maastricht*. De afdeling communicatie van de gemeente heeft hier interesse in getoond, en dit zal nader met de redactie van *Thuis in Maastricht* worden besproken.



Vergroten van bereik

Het bereik van RTV binnen Maastricht bestaat uit een combinatie van digitale en traditionele middelen. Met behulp van extra investeringen kan dit bereik verder worden vergroot. Wij stellen voor om (in ieder geval voor het eerste jaar) een bedrag van €10.000 te reserveren voor het vergroten van het bereik van de Verslaggever van de Raad. Dit kan bijvoorbeeld door te investeren in promotie van de verslaggever, het co-financieren van de ontwikkeling van een app, en door individuele publicaties van de verslaggever te promoten via advertenties online (zogenaamde 'boosts' op Facebook) of in traditionele media. Dit als alternatief voor de €30.000 die eerder genoemd werd in het startdocument inzake o.a. publicatie in *ViaMaastricht* (zie: 4. Alternatieven). Als voorbeeld volgt hieronder een uitwerking van een van de middelen om het bereik van de verslaggever te vergroten: een mobiele app.

Nieuwsapp

RTV Maastricht heeft onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van een app waarmee inwoners van Maastricht gemakkelijk mobiel op de hoogte kunnen blijven van het lokale nieuws van de Verslaggever van de Raad (en van overig nieuws uit Maastricht). De app zou voorzien zijn van de volgende functionaliteiten:

- Nieuws: Een lijst met alle artikelen van RTV Maastricht. Dit artikel kan gepaard gaan met foto's, audio fragmenten, videoclips en andere documenten.
- Uitzending gemist: Hier kunnen video's van RTV Maastricht bekeken worden.
- Live Radio: Via de app kan RTV Maastricht Radio geluisterd worden. De radio kan ook op de achtergrond gespeeld worden, als de app gesloten wordt zal de radio verder gaan met spelen.
- Live TV: Via de app kan de RTV Maastricht Live TV stream gekeken worden.
- Tip de redactie: Middels deze module kan de gebruiker tips naar de redactie sturen.
- Contact: In de app is de contactinformatie van RTV Maastricht te vinden.
- Push-berichten: Het zal mogelijk zijn om push-berichten naar gebruikers te sturen.

De app zou ontwikkeld worden voor telefoon en tenminste iOS 9+ en Android 5+ ondersteunen.

Het doorplaatsen van content



Alle eindproducties van de verslaggever van de raad kunnen ongewijzigd (d.w.z. één op één) door de gemeente worden gebruikt op haar websites en social media, met in bijgaande tekst vermelding RTV Maastricht.¹ Het auteursrecht op de producties blijft berusten bij RTV Maastricht. Mocht RTV Maastricht oordelen dat de integriteit en journalistieke onafhankelijkheid van eindproducten gecompromitteerd wordt door toevoegingen in tekst of beeld (of andere aanpassingen) door de gemeente, behouden zij het recht de levering van producties stop te zetten.

Berichten die RTV Maastricht op social media plaatst kunnen zoals gebruikelijk vrij worden gedeeld door de gemeente, raadsleden, collegeleden en burgers. Men zou dus kunnen zeggen dat de verslaggever (indirect) leverancier is van beeld en geluidsmateriaal van de gemeenteraad en raadsleden. Partijen en raadsleden kunnen deze gebruiken op hun persoonlijke Facebook pagina of website.

4. Alternatieven

In het startdocument dat op 5 september 2017 in een raadsronde is besproken zijn drie alternatieve concepten aan de raad voorgelegd. Het voorstel betreffende RTV Maastricht kreeg hier de meeste steun van aanwezige woordvoerders. Ter volledigheid hieronder de overige twee concepten kort beschreven. Hiervoor is niet gekozen en deze zijn dan ook verder geen onderdeel van het voorstel zoals het nu voorligt.

De freelance journalist

Dit voorstel hield in dat een zelfstandige journalist (ondernemer) de opdracht zou krijgen om verslag te doen van de activiteiten van de gemeenteraad. De raad diende dan als opdrachtgever en de journalist was niet gebonden aan een specifieke persorganisatie. Als belangrijk nadeel werd genoemd dat de raad rechtstreeks als opdrachtgever zou dienen, dat de journalist waarschijnlijk zelfstandig zou werken en dat er niet direct een afzetkanaal beschikbaar zou zijn.

Een potje voor artikelen

Dit voorstel beschreef het opzetten van een vast budget per jaar waaruit verschillende freelance journalisten worden bekostigd om verslag te doen van de activiteiten van de raad. Het belangrijkste nadeel van deze methode is het feit dat ergens een afweging gemaakt moet worden welke artikelen

¹ Bijvoorbeeld in de vorm van: *Bron: Verslaggever van de Raad (RTV Maastricht)*



worden goedgekeurd (met alle vragen van dien, zoals wie dit dan moet doen), en wederom dat er geen direct kanaal beschikbaar is om gepubliceerde content te verspreiden buiten betaalde advertenties of persberichten.

Publicatie ook op ViaMaastricht, MaastrichtGezien en Nieuwsbrief Dagblad de Limburger

Als aanvullend voorstel werd in de raadsronde over het startdocument gesproken over het spenderen van een aanvullend bedrag om het bereik van de artikelen van de verslaggever te vergroten. Als voorbeeld werd een concreet voorstel van Concentra Media gepresenteerd, dat inhield dat voor €30.000 euro per jaar publicaties van de Verslaggever van de Raad ook zouden worden verspreid via het weekblad *ViaMaastricht* (voorheen: *1Maastricht*) en online via de kanalen van Concentra Media. De raad was terughoudend over dit voorstel en verwees naar de slechte ervaringen van inwoners met betrekking tot de bezorging van *1Maastricht*. De raad was bezorgd dat veel mensen het krantje niet zouden krijgen. In dit raadsvoorstel presenteert de griffie een andere wijze om het bereik van de verslaggever te vergroten (zie: Vergroten van bereik, pagina 6).

5. Financiën

De gemeenteraad heeft in haar begroting 30.000 euro per jaar begroot voor de uitvoering van het communicatieplan. Door uitstel van de besluitvorming over het communicatieplan is dit budget nog grotendeels onbenut. In mei 2017 heeft de raad een besluit genomen over de inzet communicatiemiddelen. Het betreft intensievere inzet digitale nieuwsbrief, social media, website, dagmail, livestreaming raadsvergadering, berichtenmodule en Gast van de Raad. De twee grootste kostenposten komen ten laste van het budget voor het raadsinformatiesysteem. Alleen de inzet van extra middelen voor Facebook berichten komt ten laste van het communicatiebudget. Daarmee is het resterend begroot budget per jaar op dit moment €29.000.

Zowel tijdens de zomersessie in juni 2017, alsmede tijdens de bespreking van het startdocument in de raadsronde van 5 september 2017, gaven meerdere woordvoerders aan dat zij niet negatief stonden tegenover het ophogen van het communicatiebudget ten behoeve van de Verslaggever van de Raad als dit de kwaliteit van de uitvoering ten goede komt.

In gesprek met RTV Maastricht gaven zij aan dat de kosten voor professionele verslaggevers (en dus geen vrijwilligers) uitkomen op €36.000 per jaar. Daarnaast adviseren wij in dit raadsvoorstel een extra €10.000 te reserveren ten behoeve van de initiële promotie van de verslaggever van de raad



en het vergroten van het bereik van zijn of haar artikelen. Daarmee komen de totale kosten van de Verslaggever van de Raad voor 2018 uit op €46.000. Het tekort op het resterende budget voor communicatie om dit plan te bekostigen bedraagt dus €17.000.

Wij stellen voor om voor de pilot in 2018 de aanvullende €17.000 eenmalig te bekostigen uit het algemene werkbudget van de gemeenteraad. Dit werkbudget bedraagt voor 2018 €77.000. Het resterende werkbudget van de raad voor 2018 bedraagt dan €60.000.

In het kader van de verslaggever, de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 en het inwerkprogramma van de raad bestaat het risico dat het werkbudget in 2018 wordt overschreden. Mocht dat het geval zijn, dan komt dit ten laste van het resultaat van de gemeenteraad. Mocht dit algehele resultaat voor 2018 negatief uitvallen, dan komt dit vervolgens ten laste van de algemene middelen voor de gemeente Maastricht. Een alternatief voor bekostiging van de verslaggever vanuit het werkbudget is het verhogen van het algehele budget van de gemeenteraad met €17.000 in de begroting voor 2018. De griffie adviseert de gemeenteraad echter altijd zorgvuldig te werk te gaan inzake het structureel verhogen van eigen budgetten. Gezien het feit dat het een pilot betreft, wordt daarom geadviseerd de extra kosten ten laste van het werkbudget te brengen.

Wanneer de pilot een succes blijkt, en de raad de verslaggever wilt blijven inzetten, zal voor 2019 een structurele aanpassing komen in de begroting van de gemeenteraad, bijvoorbeeld door het werkbudget van de raad blijvend te verlagen (en het communicatiebudget te verhogen), of door structureel het algehele budget van de gemeenteraad in de begroting te verhogen. Hierover beslist de nieuwe gemeenteraad bij de evaluatie in de tweede helft van 2018 en de begroting voor 2019.

6. Vervolg

Wanneer de raad kan instemmen met het voorstel zal de griffie samen met RTV Maastricht alles in werking stellen om aan de slag te gaan met de uitvoering. Streefdatum voor de start van de werkzaamheden van de Verslaggever van de Raad is 1 januari 2018. Eventueel zal RTV Maastricht al eerder aanwezig zijn om alvast nader kennis te maken met de raad en de werkwijze van de raad.



Namens het presidium,

De secretaris,

J.H.F. van der Aa.

De voorzitter,

H.W.M. Jongen.

Raadsvoorstel



Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gelet op n.v.t.

BESLUIT:

1. Voor een pilot van één jaar opdracht te verlenen aan RTV Maastricht om invulling te geven aan het concept Verslaggever van de Raad.
2. Aanvullend maximaal €10.000 euro beschikbaar te stellen om in 2018 het bereik en de bekendheid van de Verslaggever van de Raad te vergroten.
3. De Verslaggever van de Raad te financieren ten laste van het communicatiebudget en een gedeelte van het werkbudget van de raad.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 31 oktober 2017.

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit